

KVALITETSDEKLARATION

Sparbarometern

Ämnesområde

Finansmarknad

Statistikområde

Finansräkenskaper

Produktkod

FM0105

Referenstid

2022 kvartal

1	Relevans	3
1.1	Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1	Statistikens ändamål	3
1.1.2	Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2	Statistikens innehåll	3
1.2.1	Objekt och population	3
1.2.2	Variabler	4
1.2.3	Statistiska mått	7
1.2.4	Redovisningsgrupper	7
1.2.5	Referenstider	7
2	Tillförlitlighet	7
2.1	Tillförlitlighet totalt	7
2.2	Osäkerhetskällor	10
2.2.1	Urval	10
2.2.2	Ramtäckning	11
2.2.3	Mätning	11
2.2.4	Bortfall	11
2.2.5	Bearbetning	12
2.2.6	Modellantaganden	12
2.3	Preliminär statistik jämförd med slutlig	13
3	Aktualitet och punktlighet	14
3.1	Framställningstid	14
3.2	Frekvens	14
3.3	Punktighet	14
4	Tillgänglighet och tydlighet	15
4.1	Tillgång till statistiken	15
4.2	Möjlighet till ytterligare statistik	15
4.3	Presentation	15
4.4	Dokumentation	15
5	Jämförbarhet och sam användbarhet	15
5.1	Jämförbarhet över tid	15
5.2	Jämförbarhet mellan grupper	15
5.3	Sam användbarhet i övrigt	16
5.4	Numerisk överensstämmelse	16
	Allmänna uppgifter	16
A	Klassificeringen Sveriges officiella statistik	16
B	Sekretess och personuppgiftsbehandling	17
C	Bevarande och gallring	17
D	Uppgiftsskyldighet	17
E	EU-reglering och internationell rapportering	17
F	Historik	17
G	Kontaktuppgifter	18

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med Sparbarometern är att ge snabb kvartalsvis information om utvecklingen av hushållssektorns finansiella sparande och finansiella förmögenhet. Sparbarometern visar de finansiella flödena och stockarna för hushållssektorn.

Innehållet och beräkningarna i Sparbarometern är detsamma som redovisas för hushållssektorn i Finansräkenskaperna vilka ingår i nationalräkenskapssystemet. Sparbarometern publiceras cirka en månad före Finansräkenskaperna och vissa uppgifter är preliminära.

Variablernas namnsättning i Sparbarometern skiljer sig också i vissa fall från Finansräkenskaperna. Syftet med detta är att göra statistiken mer tillgänglig för en större målgrupp.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användarna är intresserade av snabba indikationer på hushållens finansiella beteende som man får genom att följa den senaste utvecklingen av hushållens sparande och skuldsättning.

Bland användarna märks bland annat Finansinspektionen, Finansdepartementet, Riksbanken, Konjunkturinstitutet, banker, ekonomer, forskare och media.

1.2 Statistikens innehåll

Sparbarometern är en snabb och preliminär beräkning som redovisar hushållens finansiella nettotransaktioner och ställningsvärden för finansiella tillgångar och skulder.

1.2.1 Objekt och population

Målobjekten är svenska hushåll och målpopulationen är hushåll med ekonomisk hemvist i Sverige. Målpopulationen motsvarar hushållssektorn så som den definieras inom ramen för *Standard för institutionell sektorindelning*, [INSEKT 2014](#). Populationsavgränsningen motsvarar väl alla kända intressepopulationer.

Observationsobjekten skiljer sig i regel från målobjekten. Detta är fallet i de modeller för vilka det inte går att samla in data, alternativt där det inte bedömts tillräckligt angeläget att samla in data från målobjekten.

I dessa fall används istället information från hushållens motsektorer, dvs uppgifter från de sektorer som håller tillgången respektive skulden, eller andra modellskattningar.

Offentlig förvaltning och finansiella bolag är motsektorer som är under tillsyn av Finansinspektionen och fångar målpopulationen väl. Dock är övrig tillgång på information om hushållens förmögenheter mer begränsad. Exempelvis finns ingen bra källa på hushållens innehav i onoterade aktier. Hushållens transaktioner och innehav i onoterade aktier modellberäknas utifrån internationella standarder. Modellen bygger bland annat på uppgifter från FEK (SCB:S produkt Företagens ekonomi), konstanter och börsutveckling.

1.2.2 Variabler

Målvariabler i Sparbarometern är hushållens kvartalsvisa *finansiella transaktioner* och *finansiella ställningsvärden* i löpande priser.

Transaktionerna definieras som summan av in- och utflöden till olika finansiella instrument under den angivna referensperioden.

Ställningsvärden beräknas som värdet av de olika finansiella instrumenten vid referensperiodens utgång. Ställningsvärdena påverkas, förutom av in- och utflödet av transaktioner, också av värdeförändringar och omklassificeringar. Värdeförändringen och omklassificeringar är i sig inte en målvariabler och publiceras därmed inte.

Summering av produktens tillgångar och skulder redovisas samt redovisning av balansräkningens alla kontoposter. Reala tillgångar, såsom byggnader och mark, ingår inte i Sparbarometern.

De finansiella instrumenten klassificeras enligt tabellen som börjar på nästa sida. Instrumentkoden och motsektorkoden används för att kunna koppla samman redovisningen i Sparbarometern med Nationalräkenskaperna, då främst med Finansräkenskaperna.

Instrumentkoder är en klassificering av finansiella instrument. För varje finansiellt instrument finns också motsektorinformation, dvs. uppgifter om vem som håller tillgången respektive skulden. Denna information visas med hjälp av motsektorkoden. För detaljerad information om kodernas betydelse se [ENS 2010](#).

Finansiella instrument enligt ENS 2010	Instrumentkod	Motssektor
FINANSIELLA TILLGÅNGAR		
Sedlar och mynt	FA21	S0
Inlåning	FA22+FA29	S0
Bankinlåning	FA22+FA29	S1221
Kapitalplaceringar på skattekonto och Riksgäldsspar	FA22+FA29	S1311
Övrig inlåning	FA22+FA29	S0-S1221-S1311
Obligationer	FA32	S0
Premieobligationer	FA32	S1311
Strukturerade produkter	FA32	S0-S1311
Direktägda aktier	FA5110+FA5120	S0
Svenska börsnoterade aktier	FA5110	S1
Svenska onoterade aktier	FA5120	S1
Utländska aktier	FA5110+FA5120	S2
Fondandelar	FA52	S0
Svenskregistrerade fondandelar	FA52	S1
Aktiefonder	FA5204	S1
Räntefonder	FA5202+FA5203	S1
Andra fonder	FA5205+FA5209	S1
Utlandsregistrerade fondandelar	FA52	S2
Bostadsrättsandelar	FA519	S11
Fritidshus i utlandet	FA519	S2
Privat försäkringssparande	FA62	S0
Svenskt	FA62	S1
Traditionell försäkring	FA6211	S1
Fondförsäkring	FA6212	S1
Utländskt	FA62	S2
Tjänstepensioner	FA63-FA6323	S0
Traditionell försäkring	FA63-FA6322- FA6323	S0
Fondförsäkring	FA6322	S0
Premiepensioner	FA6323	S0
Övriga försäkringstekniska avsättningar	FA61+FA65	S0

Finansiella instrument enligt ENS 2010	Instrumentkod	Motssektor
Periodiseringar ¹	FA89	S0
Övriga finansiella tillgångar	Residual (FA01 minus alla summa poster ovan)	S0-S11-S2
Finansiella tillgångar totalt	FA01	S0
Finansiella tillgångar, exklusive tjänstepensioner, premiepensioner, övriga försäkringstekniska avsättningar samt periodiseringar	FA01-FA63-FA61-FA65-FA89	S0
SKULDER		
Lån	FL41+FL42	S0
Lån i bank och bostadsinstitut	FL41+FL42	S1221+S1223
CSN-lån	FL41+FL42	S1311
Övriga lån	FL41+FL42	S0-S1221-S1223-S1311
Periodiseringar ²	FL89	S0
Övriga skulder	Residual (FL01-FL41-FL42-FL89)	S0
Skulder totalt	FL01	S0
Finansiella skulder exklusive periodiseringar	FL01-FL89	S0
Finansiell nettoförmögenhet	FA01-FL01	S0
Finansiell nettoförmögenhet exkl. tjänstepensioner, premiepensioner, övriga försäkringstekniska avsättningar samt periodiseringar	(FA01-FA63-FA61-FA65-FA89)-(FL01-FL89)	S0

Målvariablernas definitioner följer Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet ([ENS 2010](#)).

Alla kända intressevariabler täcks av målvariablerna. Eftersom den finansiella marknaden utvecklas kontinuerligt är ambitionen att täcka in nya finansiella instrument i befintliga målvariabler.

Observationsvariablerna skiljer sig ibland mycket från målvariablerna. Då det inte finns någon bra källa på exempelvis hushållens innehav i onoterade aktier räknas kontoposten utifrån en modellberäkning enligt internationell standard.

¹ Periodiseringar innebär att skatter och sociala avgifter ska bokföras vid den tidpunkt då skattskyldigheten uppkommer i stället för att redovisa dem när de faktiskt betalas in eller ut.

² Periodiseringar innebär att skatter och sociala avgifter ska bokföras vid den tidpunkt då skattskyldigheten uppkommer i stället för att redovisa dem när de faktiskt betalas in eller ut.

Modellen bygger bland annat på uppgifter från FEK (SCB:S produkt Företagens ekonomi), konstanter och börsutveckling.

1.2.3 Statistiska mått

Redovisningen baseras på summerade marknadsvärderade transaktioner och ställningsvärden i miljoner kronor i löpande priser.

1.2.4 Redovisningsgrupper

De statistiska målstorheterna redovisas för sektorn hushållen.

1.2.5 Referenstider

Ställningsvärden avser stockvärden vid utgången av ett kvartal. Transaktioner mäter aktiviteten under ett kvartal.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Sparbarometern är en produkt som huvudsakligen baseras på andra primärstatistikundersökningar än direktinsamling från hushållen själva. En av de viktigaste källorna är Finansmarknadsstatistiken, www.scb.se/fm5001.

För varje enskilt finansiellt instrument väljs den källa som anses vara mest tillförlitlig. Vissa underliggande datakällor revideras och uppdateras ofta, då det kontinuerligt strävas efter att främja tillförlitligheten och kvaliteten på statistiken.

Uppgifterna i Finansmarknadsstatistiken (FM) innehåller i stor utsträckning information om finansinstitutens motparter av vilka de uppgifter som rör hushållen som motpart används i Sparbarometern. Till exempel baseras värdet för hushållens banktillgodohavanden på uppgifter om bankernas skulder i relation till hushållssektorn.

På nästa sida presenteras källorna till Sparbarometern. Se respektive källas hemsida för information om källans tillförlitlighet.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Källa	FINANSIELLA SKULDER	Källa
Sedlar, mynt	Riksbanken	Lån	
Inlåning		Lån i bank och bostadsinstitut	FM
Bankinlåning	FM	CSN-lån	CSN
Riksgäldsspar	Riksgälden	Övriga lån	FM
Övrig inlåning	FM	Periodiseringar, skulder	ESV
Obligationer		Övriga skulder	<i>Källa saknas</i>
Premieobligationer	Riksgälden		
Strukturerade produkter	VINN		
Direktägda aktier			
Svenska börsnoterade aktier	Aktieägarstatistik		
Svenska onoterade aktier	FEK		
Utländska aktier	VINN		
Fondandelar			
Svenskregistrerade fondandelar	Investeringsfonder		
Aktiefonder	Investeringsfonder		
Räntefonder	Investeringsfonder		
Andra fonder	Investeringsfonder		
Utlandsregistrerade fondandelar	BoP		
Bostadsrättsandelar	MS, REG, VD, VG		
Fritidshus i utlandet	BoP		
Privat försäkringssparande			
Svenskt	Försäkring		
Traditionell försäkring	Försäkring		
Fondförsäkring	Försäkring		
Utländskt	BoP		
Tjänstepensioner			
Traditionell försäkring	Försäkring		
Fondförsäkring	Försäkring		
Premiepensioner	Försäkring		
Övriga försäkringstekniska avsättningar	Försäkring		
Periodiseringar, tillgångar	ESV		
Övriga finansiella tillgångar	VINN		

Nedan finner ni länkar till respektive källas webbplats, givet att källan är publik

- 1) Aktieägarstatistik: www.scb.se/fm0201
- 2) Betalningsbalansen (BoP)
  - a. Direkt- och portföljinvesteringar: www.scb.se/fm0001
  - b. Utrikeshandel med tjänster: www.scb.se/ha0202
- 3) CSN
- 4) Ekonomistyrningsverket (ESV)
- 5) Finansmarknadsstatistik (FM): www.scb.se/fm5001
- 6) Företagens Ekonomi (FEK): www.scb.se/nv0109
- 7) Försäkring
  - a. Försäkringsföretagens kapitalplaceringar: www.scb.se/fm0501
  - b. Försäkringsföretagens årsredogörelse: www.scb.se/fm0502
- 8) Investeringsfonder: www.scb.se/fm0403
- 9) Riksbanken
- 10) Riksgälden
- 11) Fastighets- och generella register (RG) och miljö och samhällsbyggnad (MS)
  - a. Bostadsbestånd: www.scb.se/bo0104
  - b. Fastighetspriser och lagfarter: www.scb.se/bo0501
  - c. Nybyggnation av bostäder: www.scb.se/bo0101
  - d. Avgifter/hyror för nya lägenheter: www.scb.se/bo0404
- 12) Valueguard (VG): valueguard.se
- 13) Värdepappersinnehav (VINN): [Lämna uppgifter-
Värdepappersinnehav \(VINN\) \(scb.se\)](http://Lamna-uppgifter-Vardepappersinnehav(VINN)(scb.se))
- 14) Värderingsdata (VD): www.varderingsdata.se

Beräkningarna av finansiellt sparande för hushållssektorn kan göras från två håll, dels i de reala Nationalräkenskaperna och dels i Sparbarometern eller Finansräkenskaperna.

I de reala räkenskaperna beräknas finansiellt sparande som inkomster minus utgifter och i Sparbarometern samt Finansräkenskaperna som summan av transaktioner i finansiella tillgångar minus summan av transaktioner i skulder.

Definitionsmässigt ska reala (hushållens resultaträkning) och finansiella (hushållens balansräkning) beräkningar ge samma resultat. En jämförelse mellan de olika räkenskapernas beräkningar av finansiellt sparande visar dock brister i överensstämmelsen över tid.

Sparbarometerns (och Finansräkenskapernas) tillförlitlighet beror på tillförlitligheten i den primärstatistik som används och de kompletterande antaganden som görs. Något samlat mått på tillförlitligheten med traditionellt statistiska mått mätt är svårt att åstadkomma då uppgifterna är av mycket skiftande karaktär och innehåll, samt eftersom stor del av källorna är

preliminära. Därmed publiceras ingen skattning av osäkerhetsmått i Sparbarometern.

Ett sätt att mäta tillförlitligheten i materialet är att jämföra utfallet för finansiellt sparande i Sparbarometern, det senast publicerade kvartalet, med det som Finansräkenskaperna har publicerat samma kvartal. Därmed kan man jämföra utfallet med finansiellt sparande för Sparbarometern med hushållssektorn i Finansräkenskaperna.

Hushållens finansiella tillgångar och skulder bygger på data från flera olika källor där vissa källor bedöms vara mycket tillförlitliga, till exempel bankinlåning från finansmarknadsstatistiken.

För vissa andra källor bedöms kvalitén vara sämre. De finansiella tillgångar där statistiken är av sämre kvalitet är tex hushållens utländska tillgångar där data ibland saknas helt.

2.2 Osäkerhetskällor

Bidragen till osäkerheten i Sparbarometern kommer dels från den underliggande statistik som används och dels från Sparbarometerens egna skattningsförfaranden och beräkningar. Sammantaget bedöms modellantaganden och ramtäckning vara de två osäkerhetskällor som påverkar statistikvärdenas tillförlitlighet mest.

Kvaliteten på skattningarna hänger ihop med sektorers rapporteringsskyldighet samt instrumentets svårighetsgrad att värdera och ta fram korrekt underlag anpassat för vårt rapporteringsbehov. Avseende rapporteringen av bankernas ut- och inlåning är mål- och observationsvariablerna nästintill identiska. Det är svårare att fånga mer komplexa finansiella instrument så som derivatkontrakt.

I bedömningarna av påverkan på tillförlitligheten från de olika osäkerhetskällorna nedan har en grov indelning använts, med de tre kategorierna liten, måttlig och stor.

För att beräkna hushållens finansiella sparande används data från färdigställd primärstatistik som ibland har andra syften än att tillgodose Sparbarometerens behov vad gäller krav på nedbrytningar på finansiella instrument och institutionella sektorer.

Olika antaganden och kalkyler får göras för att få användbarhet vilket kan medföra brister i kvaliteten. Sparbarometern är en snabbstatistik och indata kan komma att revideras i efterhand vid de mer definitiva beräkningarna i Finansräkenskaperna. Den totala osäkerheten i Sparbarometern bedöms vara måttlig.

2.2.1 Urval

Sparbarometern baseras på primärstatistik som till största delen är totalundersökningar och utgör tillsynsmaterial för Riksbanken och Finansinspektionen.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan urval bedöms vara liten.

2.2.2 Ramtäckning

Det är i huvudsak god täckning mellan ram- och målpopulation, men det finns vissa brister. Täckningsproblem kan förekomma på två sätt: a) täckningsproblem i de primärstatistiska undersökningarna och b) täckningsproblem inom finansräkenskapssystemet.

Sparbarometern saknar uppgifter om vissa delpopulationer som utgör motparter till hushållen, till exempel pensionsstiftelser och andra stiftelser och fonder. Vidare saknas uppgifter om hushållens innehav på utländska bankkonton. Då vissa delar saknas i Sparbarometern finns det en undertäckning som det inte korrigeras för.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan ramtäckning bedöms utifrån den använda primärstatistikens kvalitetsdeklarationer vara måttlig.

2.2.3 Mätning

Sparbarometern följer Finansräkenskapernas värderingsregler, vilket innebär att tillgångar och skulder ska marknadsvärderas. Tre undantag finns och det är sedlar och mynt, inlåning och lån som värderas till nominellt värde.

I primärstatistiken uppfylls inte alltid kravet på marknadsvärdering utan ibland används bokfört värde. Utvecklingen går dock mot ökad marknadsvärdering även i bokföringen där begreppet verkligt värde ofta motsvaras av marknadsvärdet.

Ett exempel på det är de förändringar i det regelverk, International Accounting Standards (IAS), som utarbetats av International Accounting Standards Board. Bland dessa förändringar i IAS märks ökade krav på marknadsvärdering av finansiella instrument.

I Sparbarometern görs ingen justering för systematiska mätfel, men detta kan ibland göras i de olika primärstatistiska undersökningar som används som källor.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan mätning bedöms vara liten.

2.2.4 Bortfall

I den dokumentation av primärstatistiken som finns tillgänglig anges att objektsbortfallet oftast bedöms vara litet, medan det partiella bortfallet i vissa fall är okänt. Det partiella bortfallet kan till exempel innebära att fördelningen av balansomslutningen på olika finansiella instrument inte är helt korrekt medan den totala balansomslutningen är rätt.

Ingen justering för bortfall görs i Sparbarometern men görs ibland i de olika primärstatistiska undersökningar som används som datakällor.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bortfall bedöms vara liten.

2.2.5 Bearbetning

Primärstatistiken granskas först och därefter läses materialet in, till stor del maskinellt men även manuellt, i Finansräkenskapernas IT-applikation.

För de olika finansiella instrumenten finns i finansräkenskapssystemet in- och utgående balanser, transaktioner, omvärderingar och omklassificeringar. En rimlighetsbedömning görs av utdata med jämförelser av utfallet i primärstatistiken, börsutvecklingen och en allmän omvärldsbevakning.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan bearbetning bedöms vara liten.

2.2.6 Modellantaganden

Genomgående innehåller primärstatistiken mer information om ställningsvärden än transaktioner, varvid de senare modellberäknas när de saknas i primärstatistiken. Även ställningsvärden modellberäknas i vissa fall. Nedan beskrivs de modeller som bedöms ha störst inverkan på transaktioner och ställningsvärden.

Periodiseringar

Ekonomistyrningsverket (ESV) levererar prognos på skatteintäkter och skatteperiodiseringar som sedan bearbetas och används av SCB.

Periodiseringarna beräknas vanligtvis för helår men fördelas på kvartal. Detta innebär att uppgifter om periodiseringar är prognoser ända fram till dess att taxeringsutfall finns tillgängligt. Uppgifter om skatteperiodiseringar levereras från ESV till varje beräkningsomgång av Sparbarometern och leveransen kan komma att uppdateras till Finansräkenskaperna.

Vid varje beräkning av Sparbarometern görs en bedömning av om avsteg från källan ska göras eller inte. Bedömningen baseras främst på historiska utfall för det aktuella kvartalet och makrobilden i övrigt. Osäkerheten i uppgifterna är en följd av:

- Prognos av skatteintäkterna som ändras löpande under året baserat på makrobilden
- Osäkerhet i kvartalsfördelning

Bostadsrätter

Hushållens innehav i bostadsrätter³ är modellberäknade utifrån statistik över bostadsbeståndet, nybyggnation av bostadsrätter, ombildning av hyreslägenheter till bostadsrätter och bostadsrättspriser (prisdata från SCB, Värderingsdata med mäklarstatistik i grunden och Valueguard).

Detta är en jämförelsevis omfattande beräkningsmodell med målet att skatta det samlade marknadsvärdet av alla bostadsrätter i Sverige.

Modellantaganden görs för flera delar i beräkningen. Sammantaget bedöms

³ Innehav i bostadsrätter benämns i Sparbarometern som innehav av bostadsrättsandelar.

tillförlitligheten dock vara god vad gäller skattningen av bostadsrätternas marknadsvärde.

För nybyggda bostadsrätter är underskattningen relativt stor för de senaste kvartalen, men där görs uppräknings av primärstatistiken för att korrigera upp nivån.

För hyreslägenheter ombildade till bostadsrätter görs antaganden om area för typlägenheter samt hur stora hushållens insatser är vid föreningens bildande. Hushållen antas gå in med en procentinsatts på 70%.

I prisstatistiken rörande bostadsrätter finns generella problem med enhetspriser och prisindex, t.ex. att medelpriser inte alltid är representativa.

Alla dessa antaganden är förenade med osäkerheter. Dock är dessa antaganden relativt stabila över tid, t.ex. osäkerheten i underskattningen av nybyggda bostadsrätter minskar och blir obefintlig över tid. Det kan även vara svårt att uppskatta hur t.ex. hushållens insatser förändras över tid.

Börsnoterade aktier

Underlaget till noterade aktier levereras från Aktieägarstatistiken (scb.se/fm0201) varje kvartal. Hushållens aktieinnehav aggregeras upp och utgör ställningsvärdet. Hushållens aktietransaktioner beräknas genom att ta förändringen i hushållens ägande av antal aktier för varje börsnoterat aktiebolag multiplicerat med periodens genomsnittskurs för respektive aktie. Aktietransaktionerna avser både andrahandsmarknaden och nettotillskottet på börsen. Nettotillskottet antas vara nyemissioner plus nyregistreringar minus inlösen och avregistreringar.

Sedlar och mynt

Ett antagande görs om att hushållen innehar 80 procent och icke-finansiella företag 20 procent av de utestående sedlar och mynt som inte innehas av någon annan sektor.

Påverkan på tillförlitligheten från osäkerhetskällan modellantaganden bedöms vara stor.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Sparbarometern publicerar kvartalsstatistik och är en snabbversion av hushållens finansiella tillgångar och skulder i Finansräkenskaperna, som i sin tur publicerar kvartal- och årsstatistik.

Revideringar av Sparbarometern liksom övriga Nationalräkenskaper sker kontinuerligt då ny och mer detaljerad information blir tillgänglig. Revideringar kan även bero på att definitioner och klassificeringar har ändrats.

Tidsserieperspektivet är mycket viktigt i nationalräkenskaperna och beräkningarna måste visa både rätt nivå och utveckling över tiden. För att undvika tidsseriebrott hanteras ny information mellan större

revideringsomgångar på så sätt att befintliga nivåer tas fram med rätt utveckling enligt ny eller reviderad statistik. En större revidering sker efter Finansräkenskapernas publicering av andra kvartalet, då man har möjlighet att revidera hela tidsserien.

Revideringarna av skatteperiodiseringarna mellan Sparbarometern och Finansräkenskaper kan för enskilda kvartal vara betydande vilket kan påverka tolkningen av utfallet mellan Sparbarometern och Finansräkenskaperna. Skatteperiodiseringsnettot, nettot mellan transaktioner i tillgångar och skulder, påverkade saldoposten hushållens finansiella sparande med mellan -85 och +80 miljarder kronor varje kvartal under perioden 2021kv1-2021kv4.

Sparbarometern revideras i enlighet med produktens egen revideringspolicy, se www.scb.se/fm0105 under rubriken *Fördjupad information*. I revideringspolicyen nämns att Sparbarometern publiceras cirka en månad före Finansräkenskaperna och uppdateras alltid med de senaste publicerade värdena ifrån Finansräkenskaperna (www.scb.se/fm0103).

I Sparbarometern publiceras nästan inga revideringar utöver de revideringar som infördes till följd av den senaste publiceringen av Finansräkenskaperna, en undersökning i vilken det finns tid också för metod- och definitionsmässiga revideringar.

Om det trots allt skulle uppkomma revideringsbehov utöver ovanstående så kommer detta att signaleras i statistiknyheten i samband med publiceringen.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Publiceringen av Sparbarometern, som är baserad på preliminära uppgifter, sker inom två månader efter referenskvartalets slut.

Finansräkenskaperna publiceras inom 90 dagar efter utgången kvartal. Det innebär att mer preliminära värden kan förekomma vid publiceringen av Sparbarometern än vid publiceringen av Finansräkenskaperna.

3.2 Frekvens

Sparbarometern avser kvartal, och tas fram samt publiceras varje kvartal.

Underlaget är nästan uteslutande uppgifter som samlas in kvartals- eller månadsvis. Ibland kan annan periodicitet förekomma i modellskattningar.

3.3 Punktlighet

Publicering har skett punktligt enligt fastställd publiceringsplan för Sveriges officiella statistik, www.scb.se/publiceringskalendern.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Sparbarometern publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/fm0105.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Sparbarometern tar sig inte an uppdrag på beställning.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av statistiknyhet, i tabeller och data i Statistikdatabasen. I Statistikdatabasen finns tidsserie från 1996k1 nedbruten på kontopost.

Fördjupningsartiklar som rör Sparbarometern och Finansräkenskaperna publiceras i *Sveriges Ekonomi - Statistiskt Perspektiv*, www.scb.se/nr0001.

4.4 Dokumentation

Ytterligare kortfattad dokumentation finns på Sparbarometerens webbplats www.scb.se/fm0105. Dokumentationen som finns på Finansräkenskapernas webbplats, www.scb.se/fm0103, är också relevant för Sparbarometern då Sparbarometern bygger på samma begrepp och definitioner som Finansräkenskaperna.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tiden anses god. För hushållens finansiella förmögenhet finns årsdata i Finansräkenskaperna från 1980 till 1995⁴ och kvartalsdata finns från första kvartalet 1996. För hushållens finansiella sparande finns kvartalsdata från första kvartalet 1996. Sedan coronapandemins utbrott har hushållens finansiella sparande varit högre till följd av pandemins restriktioner och finansiella stödåtgärder.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Sparbarometern bygger på samma begrepp och definitioner som Finansräkenskaperna, ENS 2010, vilket gör den fullt jämförbar med Finans- och Nationalräkenskaperna.

Alla medlemsländer inom EU följer ett EU-harmoniserat regelverk (ENS2010), baserat på FNs SNA2008, utarbetat för att övervaka medlemsstaternas ekonomier. Detta förutsätter att det finns jämförbara, aktuella och tillförlitliga uppgifter om varje medlemsstats eller regions ekonomiska struktur och utveckling.

I ENS finns fastställda metoder för gemensamma standarder, definitioner, klassificeringar och redovisningsregler för att på jämförbar grund tillgodose

⁴ Data finns i en Excel-fil under Tabeller och diagram, Äldre serier (SNA68, ENS95).

unionens behov. Nationalräkenskaperna och Finansräkenskaperna regleras därför av EU. Sparbarometern regleras inte direkt av EU utan av Finansinspektionen. Man kan dock säga att Sparbarometern regleras indirekt av EU, då den regleras via Finansräkenskaperna.

Från och med publiceringen av tredje kvartalet 2014 är det endast tidpunkten för publicering och namnsättningen av poster, som avser hushållens sparande och förmögenhet hushållen, som skiljer de båda produkterna åt.

Syftet med en annan namnsättning i Sparbarometern är att tydliggöra för användare vad en post innehåller, då namnsättningen i Finansräkenskaperna är mer avancerad. Till exempel heter pensionsrätter tjänstepensioner i Sparbarometern, och andra ägarandelar heter bostadsrättsandelar. Detta görs för att underlätta för användare och kan genomföras då Sparbarometern inte är styrd av internationella regler på samma sätt som i Finansräkenskaperna.

Innehållet och beräkningarna i posterna är dock detsamma. Se avsnitt 1.2.2 för detaljerad information om de instrumentkoder som används och är desamma i båda produkterna.

Fakta om Finansräkenskaperna finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/fm0103. Under rubriken *Rapporter* hittas information om revideringar som införts vid respektive publiceringstillfälle av Finansräkenskaperna.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Eftersom Sparbarometern indirekt bygger på internationellt föreskrivna begrepp och definitioner, ENS 2010, är uppgifterna internationellt jämförbara.

Uppgifterna baseras till stor del på befintlig statistik som används på andra sätt hos SCB, ESV och Riksgälden varför samanvändbarheten med denna statistik är god.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Delar ska stämma med summor för hushållssektorn och finansiella instrument men det kan förekomma marginella skillnader till följd av avrundningar eller skillnader i statistikens aktualitet.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Sparbarometern ingår i Sveriges officiella statistik (SOS). För statistik som ingår i SOS gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Särskilda gallringsföreskrifter finns inte. Resultaten långtidslagras.

D Uppgiftsskyldighet

Sparbarometern baseras på uppgifter från olika statistiska undersökningar huvudsakligen producerade av SCB, men också av statistiska uppgifter från andra myndigheter, administrativt material och andra uppgifter.

Information om uppgiftsskyldighet framgår av respektive enskild undersökning. För underlag till officiell statistik föreligger som regel uppgiftsskyldighet som regleras i lagen ([2001:99](#)), samt förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

Sparbarometern regleras inte av EU och rapporteras inte internationellt. Finansräkenskaperna regleras av EU och rapporteras internationellt, därmed kan det anses att Sparbarometern indirekt regleras och rapporteras.

F Historik

Sparbarometern har publicerats sedan 1999.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Finansinspektionen
Kontaktinformation	Jens Viklund
E-post	jens.viklund@fi.se
Telefon	08-408 980 00

Statistikproducent	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Frida Frånlund, Nicolai Nystrand
E-post	frida.franlund@scb.se , nicolai.nystrand@scb.se
Telefon	010-479 58 25, 010-479 45 45